

Opleiding risico-evaluaties

BKL Engicon

Technisch project- en adviesbureau

Uitvoeren risico-evaluaties en risicoanalyses

Lauwers Benny – BKL Engicon

Risico-analyses

- Definities:
- Gevaar:
- De eigenschap en het vermogen van mensen, een object, een proces of een situatie, die tot nadelige gevolgen en schade kan leiden vanwege het gebruik of de toepassing ervan
- Risico:
- Elke situatie of handeling die zou kunnen leiden tot menselijke, materiële of andere schade. Het is dus een potentieel verlies in alle mogelijke vormen.

Gevaar vs risico

- Eerst moeten alle gevaren geïdentificeerd worden.
- Daarna wordt van elk gevaar het risico (leiden tot schade) gewogen.
- In een werkplaats zijn dus meer gevaren dan risico's!!!

Beoordeling van risico's

- Objectieve benadering:
- Ze omvatten wetenschappelijke methodes zoals statistisch onderzoek, systematische registrering enz..

- Subjectieve perceptie:
- De beoordeling gebeurt vanuit 'buikgevoel'. Een identiek gevaar kan door verschillende personen op een andere manier waargenomen worden. Voor de één vormt het een risico, voor de ander niet.

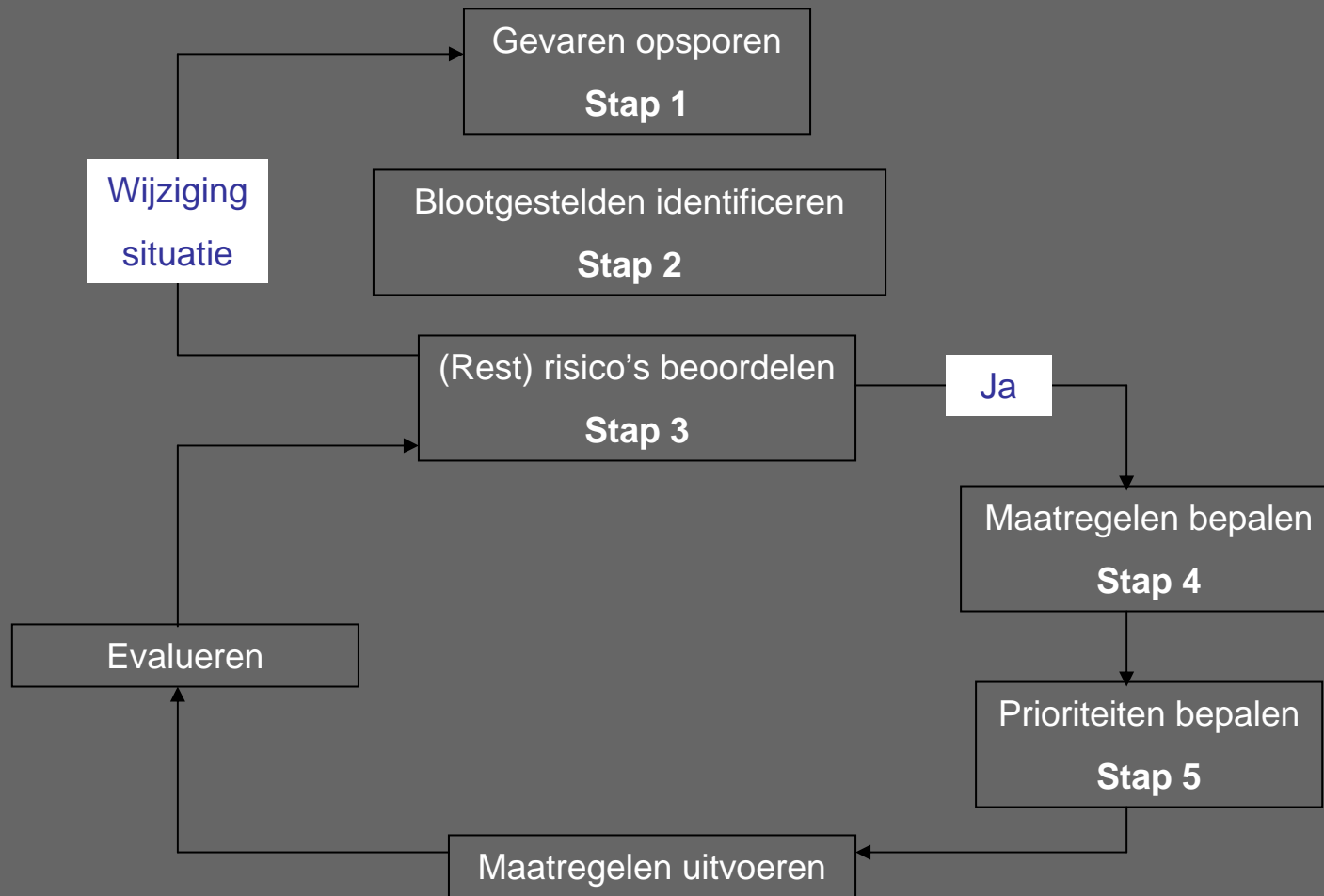
Wat zegt de wet ??

- De wet verplicht de werkgever een risico-evaluatie uit te voeren van alle gevaren binnen de onderneming.
- De wet zegt niet HOE deze moeten uitgevoerd worden
- (objectief, subjectief of beiden)

Risico als functie van kans en gevolg

- Omschrijving van het risico bevat 2 essentiële elementen:
 - De mogelijkheden of de kans dat een bepaalde ongewenste gebeurtenis zal optreden
 - Het verlies of het mogelijk gevolg
- Meestal zal men uitgaan van nog een derde factor: nl. blootstellingsgraad

Praktische aanpak

STAP 1: Opsporen van gevaren

- Er zijn verschillende manieren om de gevaren op te sporen:
 - Een systematische bevraging van de werknemers over hun ervaringen, eventuele incidenten en suggesties
 - Een systematisch onderzoek van de werkstanden, waarbij de werkzaamheden effectief worden waargenomen

STAP 1: Checklist

- Checklist ontwikkeld door BKL Engicon bestaat uit 4 delen:
 - Voorblad: instructies en algemene gegevens
 - Fysische gevaren: elektrisch, vallen,
 - Chemische gevaren: gevaarlijke producten,
 - Ergonomische gevaren en milieu: houding,

STAP 2: Identif. v.d. blootgestelden

- Dit is de identificatie van de verschillende personen die blootgesteld worden aan de desbetreffende gevaren. Dit kan later gebruikt worden om eventueel deze personen een risicogebonden opleiding te geven.
- Praktisch:
- Bij de checklist wordt een lijst gevoegd van de namen die blootgesteld worden aan de gevaren of de namen worden ingevuld in het vakje “opmerkingen” van de checklist.

STAP 3: Beoordeling v.d. risico's

- Er bestaan vele methodes om risico's te beoordelen.
- BKL Engicon gebruikt het meest de methode van FINE & KINNEY en de RISICOGRAAF (subj. perceptie binnen een groep van 5 à 7 personen):

STAP 3: Beoordeling v.d. risico's

METHODE VAN FINE & KINNEY

<u>Waarschijnlijkheid</u>	<u>Frequentie</u>	<u>Ernst</u>
0,1: bijna niet denkbaar	0,5: zeer zelden (<1/jaar)	1: letsel zonder verlet
0,2: praktisch onmogelijk	1: zelden (1/jaar)	3: letsel met verlet
0,5: denkbaar	2: soms (1/maand)	7: invaliditeit
1: mogelijk in grensgeval	3: af en toe (1/week)	15: 1 dode
3: ongewoon	6: regelmatig (1/dag)	40: meerdere doden
6: zeer goed mogelijk	10: voortdurend	
10: te verwachten		

STAP 3: Beoordeling v.d. risico's

$$R = W \times B \times E$$

Risico = waarschijnlijkheid x blootstelling x ernst

1	$R < 20$	Zeer beperkt risico Aanvaardbaar
2	$20 < R < 70$	Aandacht vereist
3	$70 < R < 200$	Maatregelen vereist
4	$200 < R < 400$	Directe verbetering vereist
5	$R > 400$	Werkzaamheden stoppen

STAP 4: Beschrijven van maatregelen

- Bij het beschrijven van de maatregelen moet er gestreefd worden naar maatregelen die zich zo hoog mogelijk in de preventiehiërarchie bevinden.
- Het streven naar een hoger beschermingsniveau en een aanpassing aan de technische vooruitgang moeten hierin centraal staan.

STAP 5: Prioriteiten bepalen

- Deze prioriteiten worden bepaald door de leiding van de werkplaats.
- In stap 3 worden uiteraard de prioriteiten van de maatregelen al cijfermatig vastgelegd.
- Eveneens moeten het aantal blootgestelde personen alsook de eventuele investering en tijd mee in beschouwing genomen worden

Opvolging

- Om aan te tonen dat de risico-evaluaties zijn uitgevoerd moet het volgende kunnen worden aangetoond:
- Een onderzoek naar de gevaren (stap 1)
- De risico-analyse zelf (stap 3)
- Gewijzigde situaties opnieuw geanalyseerd (stap 3)
- Maatregelen aangepast werden (via controleboek)
- Blootgestelde werknemers (stap 2)
- Prioriteitenprogramma
- Hoe de maatregelen zijn uitgevoerd (registratie)
- De te gebruiken PBM's